

Taxa postală
plătite în num.
No. 234713-329.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Strada
Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
Havonta 1, negyedévre 3, fél-
évre 6, egészévre 10 dollár. Hirdetések
díjazabás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági
zsidóság egyetlen napilapja. Cél-
keink utányomását csak a fe-
rás megjelölésével engedjük meg.

1933. évi 2. II. e Budapest

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el.
Ara 5 lei
Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámor F. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31.
Vasárnap, 1933 Jan 1
5693. EV T BEH 3. XVI. ÉVI, I SZÁM.

1933

Ismét új polgári év kopogtat az Idő gigászi kapuján. De ez a kopogtatás korántsem a régi, erővel hanggal hangzik. Inkább sejtelmesen, félelmetesen, nyugtalanítóan.

A lezajlott 1932-iki év szerte a világon a válogatott szenvedések és a válogatott megpróbáltatások éve volt.

Amit az előző évekből az emberiség reményként mentett át: az elmúlt évben reménytelenséggé változott.

Vajjon a ma beálló ujesztendő több, komolyabb reményeségre jogosít fel bennünket?

Ha csupán a rideg tényeket vesszük alapul — nem. A világválság mindenütt mélyült és még egyre fokozódik.

Az a mű-optimizmus, amit az egyes kormányok taktikából hangoztatnak: a tényekben egyáltalán nem talál támaszra. Játék ez az emberek türelmével, akik egyre türelmelembek.

Mégse volna helyénvaló, ha a civilizált emberiség a teljes csüggedésnek adná át magát. Nem volna helyes azért, mert mint minden nagy korszak, úgy a mi korszakunk is a szenvedések és megpróbáltatások pokoli tüzeiben fogant és a szenvedések tüzeiben tisztul majd meg.

Egy nagy társadalmi-gazdasági erjedés szemtanúi, szenvedő alanyai és drámai hősei vagyunk.

Véres politikai harcok, örvénygő tévelygések színhelye lett a föld, melyen élünk adatott.

Rosszul, gyalázatosan élünk, hoított szépen és jól is élhetnénk.

Gépenik vannak, melyek bőséget ontatnának, dolgos parasztok milliói vannak, akik termékenyvé teszik a földet.

És mégis mindenütt éhség, nyomor, kétségbeesés uralkodik.

Hol van, hol lehet tehát a hiba? Bizonyos, hogy nem a külső adottságokban. A hiba az emberek egyrésztének fejében lelki struktúrájában van.

A hatalmas, drámai, gigászi korszak, melyhez foghatót a történelem még nem produkált, szinte ordít ama nagy férfiak és vezérek után, akik kivethetnének bennünket a rettenetes káoszából.

E gigászi kor legnagyobb tragikumának azonban éppen az a körülmény látszik, hogy a eszelekedet férfiai törpéknél bizonyulnak mellette.

Törpéknél a törpék gonoszságával, monomániájával és makacsságával.

A tények ereje hatalmas, de hatalmas az emberi akaraterő is: az emberek csinálják történelmüket.

Ma rosszul csinálják.

Vajjon holnap, helyesebben a beálló újévben jobban fogják-e csinálni?

Bizonytalan jóslatokba nem bocsájtkozhatunk. De tudjuk azt, hogy a dolgok kényszere meg a tévelygő emberi agyagnál és akaraterőknél is hatalmasabb.

Az élet élni akar s az emberek milliói ennek a csodálatosan, hatalmas akaratnak hordozói.

Ebben a reményben indulunk neki az új, az 1933-iki évnek. Abban a kissé triviális hitben, hogy ahol legnagyobb a veszély, legközelebb van a segítség is.

Egyszerű és helyett — megjavítás

Rendszerint úgy van az, hogy másképpen történnek a dolgok, mint ahogyan az ember szeretné.

Itt van például a romániai köztisztviselők ügye.

Tíz év óta panaszkodik az ország a rossz közigazgatásra, Románia az az ország, ahol automatikusan nem intézik el a polgár jogos kéréseit, ahol a bürokratizmus ezernyi akadályt gördít a polgár érdekeinek útjába, ahol nincs rendes számvitel és dühöng a korrupció.

Tíz év óta követeli az ország, hogy ezen változtassanak.

Hát most változtatnak.

Még pedig úgy, hogy „leegyszerűsítik

Mária román királynő szenzációs regényt írt

egy fiatal hercegnőről, akinek házassága 10 után el kellett hagynia hazáját. A könyv egy becsi kiadvány kiadásában rövidesen megjelenik

Bécs, december 31. Az Ulster távirati iroda szenzációs hírt röpit világgá. Eszerint Maria román királyné, akinek irodalmi talentumát világszerte elismerik, olyan tartalmú könyvet írt, amely az egész világon nagy érdeklődésre tarthat számot.

A könyv az egyik nagy bécsi kiadvány kiadásában rövid időn belül meg is

jelenik. Meséje egy fiatal hercegnőről, szől, aki házassága következtében kénytelen elhagyni hazáját és aki a messze távolból elkezdett harcot vív a hazájában élő udvaroncok intrikái ellen.

A történetet Mária királynénak a világ háborúval kapcsolatos visszaemlékezései egészítik ki.

A francia szenátus is megszavazta az osztrák kölcsönben való részvételt

Bezárták a francia parlament ülését. Parizsban nagy jelentőséget tulajdonítanak a néme-francia kereskedelmi egyezmény megkötésének

Párizs, december 31. A francia szenátus tegnapi ülésén Jeanneney elnöklete alatt megvitatták az Ausztriának nyújtandó nemzetközi kölcsönben való részvétel kérdésére vonatkozó javaslatot. Beranger előadó után a vitában felszólalóknak Cheron és Paul Boncour válaszoltak. A szenátus ezután 144 szavazattal 68 ellenében megszavazta Franciaország részvételét az osztrák kölcsönben. Mintegy száz szenátor tartózkodott a szavazásban való részvételtől. Abel Gardet igazságügyminiszter a szavazás eredményének kihirdetése után felolvasta az ülésnek bezárását bejelentő elnöki dekrétumot. Az új parlamenti ülésnek január 10-én fog kezdődni.

fog járulni ahhoz, hogy a két ország közötti gazdasági kapcsolatok még szorosabbakká válhassanak. Durand kereskedelmi miniszter sajtónyilatkozatban szintén utal az egyezmény nagy jelentőségére s kihangsúlyozza azt a meggyőződését, hogy a megállapodás kezdetét fogja jelenteni a francia gazdaságpolitika új orientációjának.

Ezzel kapcsolatban a népszövetségi főtávkárság közli, hogy Anglia ratifikációjának közlése az osztrák kölcsön ügyében beérkezett a főtávkársághoz. Mára remélik a francia ratifikáció megtörténtének közlését.

Párizs, december 31. A német-francia kereskedelmi egyezmény megkötése párizsi politikai körökben nagy meglepetést keltett. A hivatalos kommunikáció hangoztatja az egyezmény jelentőségét s azt a bekülceny szellemet, amely a tárgyalások során a delegációkat áthatotta. Az új egyezmény — mondja a hivatalos közlemény — bizonyára hozzá

Barcelonában a rendőrség felfedezte a szindikálista forradalmárok titkos fegyverraktárát

Párizs, december 31. Barcelonában a rendőrség felfedezte a szindikálista forradalmárok titkos bomba- és fegyverraktárát s több mint ezer nehéz bombát, több ezer fegyvert s nagymennyiségű munitiót, továbbá iratokat s titkos tervek foglaltak le. Megtalálták a forradalmi megmozdulás haditervét és a kasszányák pontos tervrajzával együtt. A szindikálisták a közelmepok valamelyikére vasutassztrájkka egybekötve tervezték a megmozdulást. Új házkutatások és lefolytatások egész éjjel folyamatban vannak.

az állami apparátust.

Önmagában véve nem árt egy kis egyszerűsítés a túlszofolt állami hivatalokban és nem árt a költségvetés szempontjából sem.

De mikor éri meg az ország, hogy meg is javítsák a közigazgatást...?

Schneider-Creuzot...

A Journal de Geneve eddig a Népszövetség hivatalos orgánuma volt.

A népszövetségi gondolatnak, tehát a „világbéke”, az „általános leszerelés” és — horribile — az „Európai Egyesült Államok” gondolatának szószólója.

Egy egészen egyszerű pénzügyi tranzakció azonban váratlanul megváltoztatta a Journal de Geneve eddigi irányvonalát.

A lap, melyre az európai gondolat és a béke nagy eszméje szittotta rá: azt híhatták volna — letörölhetetlenül — bélyegét, máról holnapra harcias, háborúra uszító orgánum lett.

Ez az orgánum ugyanis átment a Schneider-Creuzot fegyvergyár érdek-

csoportjának tulajdonába.

Ennyi a hír.

Tudja az Isten, mit mondjon az ember ehhez a dologhoz, amely kommentár nélkül is éppen eléggé ékesszóló.

Nem a pénzügyi részéhez. Mert hiszen az adás-vétel az természetesen hozzátartozik a kapitalista társadalomhoz.

De hogy pont a Népszövetség... Vajjon lehet-e őszinte az a békegondolat, mely pár millióért legékesebben szóló kurtjét eladta a fegyverkezésnek?

Vajjon nem-e a legelszomorítóbb szemforgatásnak tűnik-e az a sok békebombaszt és frázis, amely éveken keresztül kiröpött a Journal de Geneve hasábjairól?

Mert ez a tranzakció nem jelent egyebet, mint azt, hogy a Journal de Geneveről váratlanul lekopott a zománc.

És nem maradt meg csak a közönséges anyag, a közönséges és sárral freccsentett Érdek, melynek mélyén a Profit rejtőzik: eddig az államoknak békefrázisok mögé bújított profitéhsége, most pedig szimplán:

Schneider-Creuzot...

VILÁG TÜKRE

Gáluth a be politikában is?

Irta: Dr. Mayer Ebner országgyűlési képviselő

I.

Szovjetországban szótöbbséggel kimondták, hogy nincs isten és náluk a kamarában megegyeztek a román pártok, hogy a zsidóság nem etnikai kisebbség. A „beiratkozott” zsidó: Aureliu Weiss képviselő áldást adta erre az egyesülésre és a „mózesfelekezeti” románok a regáltól, a zsidó tányérnyalók a csatolt területekről bravóval kiabálnak. Nagy öröm érte Izraelt! Nem nemzet többé nem nép, nem is kisebbség. Etnikailag, vagyis népileg a több. ségi nemzethez tartozunk, fajtisza románok vagyunk; az összes román pártok szélesre nyitják karjaikat, hogy be fogadjanak és Weiss Aureliuval az élükön valamennyien anathémát kiabálnak a Zsidó Pártra, amelyet Weiss ur „az antiszemita liga pendantjának” nevez el. A tisztelt Ház el van ragadtatva s a Curieurul Izraelit, a román Uniu ne-zsidók lapja, reszket az örömtől. Az Országos Zsidó Párt a földön fekszik és minthogy a községi választásokon 20—30 szavazat hiányzott az egyes önálló zsidó listák sikeréhez, ez annak bizonyítéka, hogy a zsidó tömegek elfordultak a Zsidó Párttól és hogy tehát az asszimiláció magva ismét gyökeret vert.

II

A csernovitzi liberálisoknak egyik zsidó szolgája, egy liberális grand seigneur „moskó”-ja, felüli böles ábrázatát és azt írja: „A zsidóknak olyan politikát kell folytatniuk amely a két nagy román pártnak egyaránt tetszik. Az isten ért, csak nem nemzeti koncentráció, mert ez a gálutot jelenti a belpolitikában.”

És ha választásokra kerül sor, megkezdődik a hajszja a zsidó szavazatok után. A román pártok felüli verbu váló zászlóikat és mint a cár a háboru kitörésekor, valamennyien a „szeretett zsidók”-hoz fordulnak, akiknek megígérik a csillagokat is az égről.

— Jertek hozzánk — mondja a nemzet parasztpárti Madgearu —, mert egyébként semmitsem várhattok a demokráciától.

— Jertek hozzánk — mondják a liberálisok —, mert ha nem, odadobunk benneteket a cuzistáknak.

— Szavazzatok rám — mondja a zsidó-védő Lupu — ellenkező esetben Robu jölteszi, ha Landaut úti és —

— mélyen megindulva afölött, hogy a román pártok szivesen felfalnának bennünket, feláll a beszédes Aureliu Weiss, a zsidó hitnélküli román és kijelenti, hogy a zsidók kötelesek a nekik megadott polgári szabadságokért hálaképpen a román pártokon belül harcolni az ország jólétéért. Hogy a románok száz évvel később adták meg nekünk a szabadságot s hogy kétszáz ezer román nép testvére a cuzistákon keresztül „Jos Jidani”-t kiált oda neki, az Weiss Aureliu urat nem rendíti meg. Valószíniüleg az sem fogja megrendíteni, ha ugyanazt csinálják majd meg vele, amint Blanc Aristiddel, a keresztény román diákok jötevéjével történt a „Fundatia Carol”-ban... Ez a Weiss zsidó tradícióról semmit sem tud, zsidó nevelést nem kapott. Kézzelel és lábball tiltakozik a zsidó valláshoz a zsidó hithez való tartozás ellen. Mi jogosítja fel te. hát arra, hogy a parlamentben, a zsidók nevében nyilatkozzatok tennem. Zsidók választották meg talán? Milyen zsidó tömegek állnak a háta mögött? Milyen zsidó-program alapján jöltötte magát és hogy hívják azt a zsidó szervezetet, amelynek exponensként a parlamentben beszél?

Az a tény, hogy Weiss Aureliu csak az anyakönyvi hivatal feljegyzése köti

13746

Urania mozgóban

„Titkos kiküldetésben“

Főszerepben:

HARY PIEL

Érdekfeszítő, izgalmas kémdráma. Küzdelem a szerelem és kötelesség között.

a zsidósághoz és hogy ő a zsidó közösségből hivatalosan nem tért ki, még távolról sem adja meg neki a jogot, hogy egymillió zsidónak politikai lelkéket adjon a parlamentben és etnikai román ságának odadörzsölésével az ő hazafiságát úgy hangsúlyozza ki, mintha az öntudatos zsidók hazafiasága kisebb értékű volna és egy zsidó szervezeten belül folytatott zsidó politika: hálátlan ság a nemzettel szemben, amelynek Weiss véleménye szerint, törvényes szabadságjogaikat köszönhetjük.

III.
Dr. Lupu őszintébb, ő „zsidóhitű román polgároknak“ nevezett bennünket. Ő nem mondta, hogy „mózesfelekezeti románok“ volnánk. Am román polgárnak lenni közjogi fogalom csupán. A polgár nem organikus adottság és Lupu nak, az orvosnak, aki tudományokkal foglalkozott, tudnia kell, hogy nemesak általában beszélnek emberekről, állatokról és növényekről, hanem minden egyén egy bizonyos kategóriához bizonyos csoporthoz is tartozik. A mi csoportunk zsidó népket hívják, a mi csoportunk évezredekkel régebb, mint bármelyik más európai csoport. Nincs olyan logikusan gondolkodó román, aki tagadná egy etnikai zsidó kisebbség létezését s aki a „Mózes-felekezeti románok“-ot ne tartaná egyébként, mint politikailag használható hamisításnak. A zsidó nemzet létezését Aureliu Weiss és társai tagadják, és az UER képmutatói, akik a zsidó kisebbséggel szükség szerint zsonglórsködnének és pillanatnyilag alig bírnak magukkal az örömtől, hogy ezt a kisebbségséget a román pártok tagadják.

Am ezek a pártok tudják, hogy a zsidó tömegek megötlünk állanak és nem az ő „beiratkozott“ tagjaik mögött. Már az avareszkánus parlamentben is, melyben hat zsidó képviselő foglalt helyet, természetes volt, hogy csak én lehetek feljogosítva ünnepi alkalmakkor a zsidóság nevében beszélni. Es a kormányzó párt hozzánk és nem az ő „beiratkozott“ zsidóhoz fordult, amikor arról volt szó, hogy december elsejét a zsidóság nevében méltassuk.

IV.
A közigazgatásban aligha vesszük észre azt, hogy mi, romániai zsidók, a többségi nemzethez tartozunk. A liberálisok állampolgársági törvénye előnyben részesíti a „született“ románokat és ennek a hírhedt törvénynek az összes csapdái elsősorban éppen a mózesfelekezeti románok ellen irányulnak.

Ha zsidó követelések teljesítéséről van szó, mint például zsidó tanítóképzede felállítására, amelyet a mérsékelt UER-isták is magukéva tesznek és amelynek jogosságát minden kormány elismeri, úgy nincs mód rá, hogy a költségvetésben megtalálják a szükséges pénzfedezetet. Bár a zsidó adófizetők pénzéből százezer forint mennek a román diákság céljaira.

Tíz esztendőn keresztül türték, hogy a román diákok bántalmazták „zsidó hitű néptestvéreiket“, amíg is ezen az indirekt uton ki nem szorították az orvosi fakultásokról a zsidó diákság nagy részét.

A csatolt területeken a régi időkben visszamaradt zsidó állami hivatalnokokat fokozatosan leépítik. Ugyanakkor zsidó pályázók elől elzárják az állami hivatalokat, úgy, hogy rövid néhány esztendőn belül a közigazgatás teljesen meg lesz tisztítva a zsidóktól.

Hogy egy zsidórománt prefektussá neveztek volna ki, az Romániában még nem fordult elő, bár erre a politikai állásra az összes román politikai pártok egyaránt rátermett és becsületos várományosaink vannak.

Sem az ítélőtáblák, sem a legfőbb semmitűszék bírói karában nem lehet egyetlen zsidót sem találni. A Banca Nationalának egyetlen zsidó tisztviselője sincs, bár a részvények tekintélyes része zsidókézen van.

Sokat lehetne még erről a témáról írni. Am ez a néhány utalás teljesen elégséges annak kimutatására, hogy milyen laza építmény is az a bizonyos

„zsidó-románosság“. A szavazatainkat akarják a román pártok, pénzügyi támogatásunkat az ő választási alapjaikhoz, de egy pillanatra sem jut eszükbe, hogy az ő mózesfelekezeti románjaikat teljes jogú néptársakként kezeljék.

V.
Márpedig tudják meg: az öntudatos zsidó tömegek sem a csatolt területeken, sem a regátban nem hagyják többé félrevezetni magukat a mózesfelekezeti románok frázisaitól. Bármilyen sokra is becsülnék tehát dr. Lupu s néhány más becsületesen gondolkodó politikai parlamenti magatartást, — ezek az öntudatos zsidó tömegek nem hagyják maguknak bebeszélni sem a román irodalmár, Weiss Aureliutól és regáti elvtársaitól, sem pedig a csatolt terü-

Weizmann visszatér a Cionista Világszervezet élére?

Varsó, december 31. Jizchak Grünbaum lengyel sejmiképvisele, a radikális cionista párt vezére, aki néhány hete újra Lengyelországban tartózkodik, háromórás hatalmas politikai beszédet tartott a párttanácsban és különösen Weizmann a cionista mozgalom élére való visszatérésének kérdéséről mondott szavai keltekkel méltó feltűnést.

— A revizionisták — mondotta Grünbaum — akik semilyen pozitív tette nem tudnak rámutatni és a pánikhangulatban élnek ki magukat, Weizmann visszatérés-

tek moskóitól, hogy nekünk, zsidóknak az ő kezükbe kell képviselőtünk letenni, hogy le kell mondanunk zsidó politikai szervezeteinkről, tagadnunk kell etnikai kisebbségi jellegünket s hogy le kell szállnunk a román pártokba beiratkozott zsidók nivójára.

Mi egész pontosan tudjuk, hogy milyen régi az antiszemitizmus Romániában s hogy euzizmus már akkor volt, mikor a zsidók még semilyen politikai jogot nem élveztek. Mi pontosan tudjuk, hogy Cuza az averescanus parlamenti mentben is éppen olyan erős volt, mint ma, bár akkor országos zsidó politikai párt még nem létezett; és Aureliu Weiss és társai nem fognak bennünket meggyőzni arról, hogy az asszimiláció vízként, a mi nemzeti zsidóságunk pedig olajként hat az antisemita tüzre.

nek és a baloldal uralmának ijesztő képét festik nekünk a falra. Azzal ijesztenek bennünket, hogy: „A szocialisták a fejed fölött, Izrael!“ Az én kapcsolatam Weizmannhoz mit sem változott, azt hiszem, hogy még nem időszerű Weizmann visszatérése az elnökségre. Nem ránk való tekintettel hagyta el Weizmann az elnökséget, hanem mert az angol Palesztina-politika készítette erre a lépésre. Lemondásával demonstratív módon húzta alá, hogy az Anglia iránti abszolút bizalom egyenes vonala megtört.

Nagy karácsonyi és újévi áruszállítás a

POMPADOUR-ban

Cluj Cal. Reg. Ferd. 21.

Női kabát szőrmével volt 1500 most	975 lej
Női kabát finom szőrmével volt 2100 most	1550 lej
Finom, fekete és kék szövetkabát finom szíllal volt 3500, most	2200 lej
Finom szövetkabátok nemes szőrmével	2500-tól 3500-ig

A feleséggyilkos berlini bankár áldozata vagyonát követeli

azon a címen, hogy csak lezárásból állt feleségére

Berlin, december 31. Hintze Rudolf, egy tönkrement bankár néhány héttel ezelőtt revolverrel agyonlőtte feleségét, a berlini opera híres művésznőjét, akivel boldogtalan családi életet élt.

A meggyilkolt énekesnő után jelentékeny vagyon maradt és az addigi vizsgálát már megállapította, hogy Hintze azért követte el a gyilkosságot, mert a felesége meguntta azt, hogy eltartsa és költséges passzióit fizesse.

A hagyatéki tárgyalás során Hintze ügyvédje általános megdöbbenésre bejelentette, hogy védené igényt tart felesége jelentős hagyatékára. A feleséggyil-

kos beadványában ezt az igényt azzal magyarázza, hogy egyáltalában nem bűnös felesége halálában, mert ő nem akarta az asszonyt megölni, csak rá akart ijeszteni és nem tehet róla, hogy a revolvergolyó halálos sebet ejtett az énekesnőn.

Jogászörökben bizonyosra veszik, hogy a bíróság el fogja utasítani a különös hagyatéki igényt és azt hiszik, hogy Hintze csak azért jelentette be igényt a felesége vagyonára, hogy ezzel is alátámassza azt a védekezést, hogy a szerencsétlen énekesnő csak véletlen áldozata lett.

Románia 216 millió lej értékű árut szállított Palesztinába 1931-ben

Tízszerezesen aktív Románia kereskedelmi mérlege Palesztinával

BucurestiBukarest, december 31. (Az Uj Kelet tud.) A kereskedelmi miniszterium most tette közzé Romániának Palesztinába való exportjának kimutatását. Ez a kimutatás csak három nyári hónapnak, májusnak júniusnak és júliusnak kereskedelmi mérlegét ismereti, de ez is eleven bizonyítéka annak, hogy Palesztina a román termékeknek igen jelentős felvevőpiaca lett. A román áruk elhelyezkedése a palesztinai piacon folyton nő.

1931-ben 360.000 fontra tehető a palesztinai román kivitel, ami 216 millió lejnek felel meg.

1932 május-június-júliusában a román export a következő számokat mutatja: májusban 33.000 font, júniusban 30.772 font, júliusban 24.613 font. E hónapokban Románia a palesztinai importban

az ötödik helyet foglalja el. Anglia, Egyiptom, Németország és Szíria után Románia után következik Franciaország, Olaszország és az Egyesült Államok.

Románia elsősorban fát szállít Palesztinába. Ebben jelentékeny mennyiségű a narancscomagolásra szánt laddák deszkaanyaga. De az építkezési faanyagot is nem utolsó sorban Romániából szerzik be Palesztina, mert a viszonylag könnyű szállítási viszonyok és a román fa olcsósága jelentékeny előnyt biztosítanak Románia számára a többi faexportállamok előtt. Ezenkívül gabonát és a szeszitalokból főleg sört importál jelentékeny mennyiségben Románia Palesztinába.

Ezzel szemben Palesztina romániai importja a nyári hónapokban egészen

Mulasson Ujév első napján

Greta Garbo
John Crawford
John

Barrymore
Llyonel

Barrymore
Wallace Berry
és Lewis

Stone-val
Wicky Baum

Grand Hotel-jében
Select Moziban

Eldadások naponta 3, 5, 7, 9

Január 1-én vasárnap az előadások délelőtt 11 órakor kezdődnek leszállított árak mellett

minimális volt és alig haladta meg az ezer fontot. Ennek magyarázata főleg az, hogy Palesztina exportja majdnem teljes egészében kimerül a déligyümölcs szállításokban, a nyári hónapokban a palesztinai import bizonyosan növekedni fog, de így sem közelítheti meg azt az összeget, amit a román ipar és kereskedelem Palesztinában elér. Romániának Palesztinával való kereskedelmi mérlege így kilenc-tízszerezesen aktív. Egészen bizonyos, hogy az egyre fokozódó palesztinai prosperitás arányában Románia palesztinai exportja még növekedni fog, ezzel szemben természetesen a palesztinai termékek is fokozatosan tért hódítanak Romániában.

— A 13-as szám rehabilitása. Rómából jelentik: Római hírek szerint, a pápa azzal a gondolattal foglalkozik, hogy az emberek babonából kiirtsa a 13-as számmal szembeni idegenkedést s egyben rehabilitálja a sokat szenvedett és gyűlölt öreg tizenhármast. Ez azonban nehéz lesz mert a 13-as mindeztideig csakugyan sok kellemetlenséget jelentett az emberiség multjában. Így például Montaigne, Boileau la Fontaine és Wagner is 13-án halt meg. Ugyancsak 13-án ölték meg Marat-t és második Sándort az oroszok cáriját. Napoleon pedig nem ült le olyan asztalhoz, ahol 13-an voltak. Epen ezért nehéz lesz az emberek bizalmát visszaállítani a 13-as számmal szemben, mert — hiába — a 13-as ezideig nem sok okot szolgáltatott erre a bizalomra.

Moravetz

könyv és zeneműkereskedés,

Románia zeneműközpontja
Timisoara

Postai megrendeléseket gyorsan és pontosan intézzük el

Szofia, nem tel hogy Sz gyilkosság gyilkosok sorából márok ké toghoris rára szak meggyilk matemati hajlof-sze az élet-ha fejeződni gyilkossá ják le A egymás n gosznak ket Szofii ran egy m ve a halá minden n lálra. Ha célt tév támadó a pülnek a a kézigra radnia a

Igy tör ütkezés s A Maced Eftimoff leste és több ezer a királyi megoldás ujságíró díg megé az összes volt kés egyedül, egy pillan királyi pa madó s a mélyes te

A szer izolt es son, az u sőt a b valamely itelt, nem cedónt B adáson. E diplomás ismert ka pillanata hogy a ha ellenfelel házat, gy csot. Így

Es a h merénylő megadja gálóbíró e halálos i amelyen halál“ n Egyetlen belőle. Né sai, nem t hajtási pa abban a ben, amel esai közö teket szer

Bulgáriában, a politikai gyilkosságok hazájában...

A két macedón forradalmi komité véres harcban rendre elhullnak Bolgária politikusi. Dresszirozott farkaskutyák és testőrök őrzik a bolgár politikusok és újságírók életét. Egy ország, ahol nem tudják az emberek, hogy melyik pillanatban gyilkolják le őket

Szofia, december 31. Néhány hónap óta nem telik el Bulgáriában nap anélkül, hogy Szófiában legalább egy politikai gyilkosságot el ne követnének. Ugy a gyilkosságok, mint az áldozatok a macedónok soraiból krúlnak ki. A macedón forradalmárok közül, akik két táborra: a protogheoristák és a Mihajlof pártiak táborára szakadtak. Ha egy protogheoristát meggyilkolnak, két-három nap múlva matematikai pontossággal elesik a Mihajlof-szervezet egyik vezetője is. És ez az élet-halálharc mintha nem akarna befejeződni. A szófiai temető felét politikai gyilkosságok és harcok áldozatai foglalják le. A temető fűtájának jobboldalán egymás mellett közel kétszáz sírban nyugosznak a macedón forradalmárok, akiket Szofia utcáin gyilkoltak meg. Gyakran egymás mellett fekszenek, megbékélve a halálban: gyilkos és áldozat. Mert minden macedón fel van készülve a halálra. Ha a gyilkos első revolvergolyója célt téveszt, élet-halálharc kezdődik a támadó és a megtámadott között... Repülnek a golyók, előkerülnek a zsebekből a kézigránatok és egyiknek ott kell maradnia a helyszínén...

nek azzal, hogy a tényeket megállapítják és nem erőszakolják a vizsgálatot. Óvakodnak a szigorúságtól, mert senkinek akarja, hogy az utcán, vagy otthon feleslegesen lepuflintásuk.

A kérdés annyira súlyos méreteket öltött, hogy az elmúlt év elején a nagyhatalmak együttes demarsot intéztek a bolgár kormányhoz, hogy drasztikus intézkedésekkel vessen véget ezeknek a gyilkosságoknak. Az intervenció eredménytelen maradt. A kormány rámutatott arra, hogy egyetlen gyilkos sem marad büntetlenül, ha csak el nem hull az áldozat mellett ő maga is. Ennél többet egyet len bolgár kormány sem tehet. Nem tehet, mert a két szervezet csakugyan titkos. Soha a miniszterelnök, vagy más miniszter sem tudhatja, hogy a cseléd, aki felszolgálja neki az ebédet, a rendőr, aki házát őrzi, vagy akár a titkosrendőr, aki mindenüvé elkíséri, nem-e tagja ezeknek a szervezeteknek. A Balkán sziklás hegyeiben olyan rejtékhelyek vannak, amelyeket csak a mozgalom néhány vezetője ismer...

meg arról az atmoszféráról szófiai látogatása alkalmával. Az Opera egyik disz-előadásán egy szöke urra lettem figyelmes, aki mellett farkaskutya foglalt helyet. A folyosón öles ember támaszkodott a páholy ajtajának — a titkosrendőr típusa, kezével kabátjának zsebében, ahol revolverét őrizte. A szöke férfi: Czankoff volt. Másnap meglátogattam. A kapuban őr fegyverrel a vállán. Az előszobában rendőr, nyitott revolvertáskával. Abban a pillanatban, midőn a hallba vezető ajtó kinyílt, a jobboldali szobából egy kutya morgása hangzott ki fenyegetően. Csak miután a gazda meggyőződött a látogató kiletéről, parancsolt csendet kutyájának. Czankoff volt az ő külön őrzőjével, egy gyönyörű farkaskutyával, amely Berlinben kapott speciális kiképzést. Csak azután juthattam be a volt miniszterelnök szobájába, miután áthaladtam ezeken a védőfalakon...

„Virág, füst és ködpára“

Nem kell sokáig tartózkodni Szófiában ahhoz, hogy eszedbe jusson a mondás:

„Mégölte egy bolgár golyó“

A forradalmi komiték elleni harcot éppen ezért reménytelennek tartják. És valószínű, hogy a jövő héten már újabb politikai gyilkosságról kapunk hírt, melyet ezuttal Mihajlof komitété fog Protogheorof valamelyik híve ellen elkövetni. A forradalmi komiték elleni harc már csak azért is reménytelen, mert a bolgár népet egy egészen különleges mentalitás urálja. Hatvan év óta, vagyis amióta Bulgária politikai életét él, minden politikai hibáért, vagy igazságtalanságért életükkel kellett a politikusoknak megfizetniük. A macedón forradalmárok sírjai mellett más sírok végtelen sora is vonul fel a szófiai temetőben, a sírköveken a lakonikus felirással: „Mégölte egy bolgár golyó“.

Egymás mellett fekszenek Dimitrie Petkoff miniszterelnök („mégölte egy bolgár golyó 1927-ben“), Petko Petkoff, a bolgár szabadságharc egyik hőse, Sztambuloff miniszterelnök, akit az utcán törrel szurkáltak le, Dimitrie Grekoff miniszterelnök és fia, akit bolgár golyó ölt meg az utcán 1901-ben; Belceff pénzügyminiszter, akit „meggyilkoltak, midőn az ország a legtöbbet várta tudásától és tehetségétől“, Nikola Mileff, a bolgár újságírók szindikátusának elnöke, akit az utcán öltek meg és így tovább. Egy egész sirut, amelynek köveibe egy különös nép politikai története van belevéve.

A bolgár politikusok pokoli élete

Megdöbbenő az, hogy milyen hajszás és nyugtalan élete van a bolgár politikusoknak. Ha valamelyiket lakásán akarod felkeresni, farkaskutya fogad a kapuban, melyet arra dressziroztak be, hogy véde és őrizze gazdáját — és titkosrendőr, akinek keze állandóan a revolveragyan nyugszik zsebében. Egyiknek házába sem lehet behatolni, csak komoly ajánlások alapján és miután alávetted magad egy szigorú kihallgatásnak. Fogadósobáikban ugyanaz a látvány: a cigarettádozni mellett széleskaliberű automatapisztoly... E sorok írója személyesen győződhetett

Nem mindegy,
 hogy mivel kezeli a hajhullást!
 A hajkorpázás kezdeti stádiumában végezzen rendszeres hajmosást
Egger Petrol, szeszszel és Petrol szappannal
 miáltal megelőzi a haj kihullását.
 Ne hanyagolja el a hajkorpázás kezelését! Az Egger Petrol és Petrol szappan gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható.

„mi a mi életünk: virág, füst és hajnali ködpára“... Csakugyan ennyit ér a politikusok élete Szófiában. És nemcsak a politikusoké. Az újságírók is ebben az állandó életveszedelemben élnek és általában mindazok, akik véleményét kénytelenek nyilvánítani. Sohasem tudják, mit hoz a következő óra, sohasem tudják, hogy nem-e utolsó cikküket írták meg aznap. Nincs politikus, vagy intellektuel Bulgáriában, aki nem hordaná magánál bármikor és bárhol revolverét. A céllovés nem sport, hanem életvédelmi, vagy bosszu eszköze odaát. Az utcák porába gyakran elvegyül a gyilkos és az áldozat vére egyaránt és senkinek sem tudja, vége lesz-e valaha ezeknek a mézslárlásoknak. (N. L.)

A Rajna vidékén több város egész lakosságát munkanélkülinek nyilvánították

A kereskedők és iparosok is munkanélküli segélyt kérnek

Köln, december 31. A Rajna középső folyásának vidékén a munkanélküliség katasztrófális méreteket öltött. Ennek a vidéknek az egész lakossága a köiparból él és miután a devizakorlátozások követ-

még tíz községben kellett arra a megállapításra jutni, hogy a lakosságnak csak két-három százaléka bír valamilyen foglalkozással, vagy állandó keresettel.

A teljes munkanélküliség tönkre tette ezekben a községekben a kereskedőt, a kik kénytelenek voltak üzleteiket bezárni és így megtörtént az az egyedülálló eset, hogy önálló kereskedők, akiknek üzlete még jogilag létezik, bejelentették igényüket a munkanélküli segélyre. Az általános munkanélküliségre való tekintettel elismerték a kereskedőknek a munkanélküli segélyre való jogát és a Rajna vidék munkügyi hivatala kénytelen volt ezen a területen a munkanélküli segélyek összegét felemelni, miután a foglalkozás nélküli emberek még csak alkalmi munkához sem tudnak jutni. Ezen a vidéken most több százezer ember kizárólag a munkanélküli segélyből kénytelen élni.

PHILIPS

kezletében az export teljesen megszűnt, az egész lakosság munkanélkülivé vált. Ettingen és Obermendi városokban a hivatalos megállapítás szerint az egész lakosság foglalkozás nélkülivé lett. Ezenkívül

Meleg ünneplés várta Bukarestben a harmincnégyéves Henry Melchet lordot

Az ifju lord kizárólag a zsidó sportolók meglátogatására szentelte körútját

Bucuresti-Bukarest, december 31. (Az Új Kelet tud.) Lord Henry Melchet, a Makkabbi zsidó sportegyesületek világ szövetségének diszelnöke tegnap délután két órakor Csernovicból jövet megérkezett a fővárosba. A pályaudvaron Filaliti külügyi államtitkár, a fő város egyik alpolgármestere, valamint az összes zsidó testület delegátusai s többszáz főnyi tömeg várta az angliai zsidóság fiatal vezérét. Felhatkor a Korál-templomban istentisztelet volt, amelynek keretén belül a bukaresti zsidóság vezetői üdvözölték a lordot. Este Max Ausschnitt szenátor házában recepció volt, szombat délelőtt a Makkabbi végrehajtóbizottsági ülésén vett részt lord Melchet este pedig az Athene Palace szalonjaiban tiszteletére rendezett fogadtatáson. Lord Henry Melchet fia Sir Alfréd Mondnak, a cionista mozgalom két évvel ezelőtt elhunyt nagy is tápolójának, aki kétszer volt Nagybritánia minisztere és akit érdemei elismeréséül 1929-ben emelt lordságra az angol király. Az ifju Melchet tizenhét éves korában önként jelentkezett front szolgálatra és több kitüntetéset kapott. Huszonkét éves korában már képviselővé választották meg. Jelenleg harmincnégy éves, önállóan vezeti a család messzeágazó hatalmas iparvállalatait. Tehetséges zenész, szenvedélyes sport-

ember és minden zsidó ügy őszinte és odaadó barátja.

Több értékes gazdasági és pénzügyi vonatkozású broszura szerzője, aki kiemelkedő szerepet játszik az angol politikai életben is.

A munkában és tevékenységben edzett lord Melchet nem tekintette pusztá cimenek a neki felajánlott diszelnökséget, hanem a legelső adódó alkalmat felhasználta arra, hogy a szervezethez tartozó sok százezer sportoló ténylegesen meg is látogassa. Utja Lengyelországon és Németországon keresztül vezetett Romániába. Előbb a csernovici Makkabbi látogatta meg, majd a bukaresti makkabbiakkal lépett érintkezésbe. Körútjának utolsó állomása Szofia lesz.

Az ifju lordot meleg ünneplésben részesítette a főváros zsidó lakossága.

— ELVESZETT SZEMÜVEG. Szombaton délelőtt elvesztettem tokban levő fekete keretes szemüvegemet. A megtalálót kérem, adja át az Új Kelet kiadói hivatalában megfelelő jutalom mellett. (szí i.)

— Újra emelték az importvámokat Belgiumban. Brüsszélből jelentik: A belga szenátus elfogadta az alkohol, kávé, dohány, cukor és sör importvámjának emelésére vonatkozó kormányjavaslatot. A vámemelés életbe is lépett.

Hétfőn este 9 órakor

A Magyar Színházban

Irja hadnagy

Meller Rózsi vígj. mesejátéka

Tíz új diszlet

ANUÁR I.
 apján
 bo
 yford
 more
 more
 Berry
 e-val
 um
 l-leben
 ziban
 3, 5, 7, 9
 arnap
 11 órakor
 illított
 adta meg az
 rázata főleg
 tja majdnem
 a déligyü-
 rari hónapok-
 bizonyosan
 m közelítheti
 a román ipar
 ban élér. Ro.
 aló kereske-
 izszeresen ak
 gy az egyre
 erítés aránya
 exportja még
 ben terméze
 k is fokozato
 iában.
 tása. Rómából
 nt, a pápa az-
 zik, hogy az
 a 13-as szám-
 s egyben re-
 ett és gyűlöl-
 ban nehéz les-
 csakugyan sok
 az emberiség
 onteigne, Boi-
 r is 13-án hal-
 án ölték meg
 rt az oroszok
 n ült le olyan
 k. Epen ezért
 zalmát vissza-
 szemben, mert
 nem sok okot
 ra.
 etz
 eskedés,
 emü-
 a
 et gyorsan
 ünk el

Egy éposz margójára

Irta: Marton Ernő

Éppen husz esztendeje annak, hogy a nyitrai jesiva nagyálmu bocherje voltam. Alig multam tizenöt éves, de az irodalmi ambíciók már kikezdték gyermeki nyugalmamat. A jesiva szigorú rendje mellett is egyre több időt téptem le a gemara-tanulásra szentelt éjszakákból, hogy titokban, belső remegésekkel és izgalmakkal vertem verseket, novellákat írjak, részben íróasztalom fiókja, részben különböző szerkesztőségi papirkosarak számára.

A nyitrai bocherok között legendák keringtek a jesiva egy volt növendékéről, aki szintén verseket írt és innen indult el, hogy megmássza a zsidó Parnaszt. Suttogva mesélték egymásnak, hogy ez a bocher leányruhában lopózott fel a színházba, mindenféle könyveket olvasott és emiatt el kellett hagynia a jesivát. Szörnyűség! Hogy egy bocher színházba menjen és leányruhában!

Nekem ez a legendás bocher az első pillanattól kezdve ideálom volt. Mohón kaptam minden emléket után, amely róla ottmaradt. Mert ezt a bochert ismerték már akkor széles Magyarországon. Dr. Patai Józsefnek hívták és a Mult és Jövő szerkesztője volt.

Bámultam és irigyeltem Patait. Valahányszor rá gondoltam, a szívem szorult össze: vajjon ki tudok-e törni valaha a Pár-uccai gettó nyomott levegőjéből, vajjon én is átrendülhetek majd abba a szabad világba, amely a gettó falain túl van és amely káprázatos ígért földjeként csillogott előttem. Ó, érettségi vizsga, te messi elérhetetlen délibáb! Ó egyetem, ó irodalom, ó szerkesztőségi asztal! Soha, soha nem foglak elérni benneteket megéjtő, szívverést elállító álmok.

Bámultam és irigyeltem Patait. Ó mind ezt már elérte.

Még ma is bámulom őt, sőt bámulatom egyre nő, de már nem irigyem.

Közben én is megcsináltam a salto mortale-t és az álmok egyikéből-másikából valóság lett. Nincs fájdalommalosabb valami, mint amikor az álmok megvalósulnak. Akkor derül csak ki, milyen nagy különbség van álom és valóság között. Ma már tudom, mit jelent az, zsidó, s még hozzá magyar-zsidó lapszerkesztőnek és írónak lenni. És tudom azt is, mennyivel nehezebb zsidóként és emberként élni a gettó falain kívül, mint belül.

Nem, nem irigyem már Patait. De meghatottság fog el, valahányszor arra a szívós munkára gondolok, amelyet több mint negyedszázad óta végez a magyar-zsidó szellemiség újjáformálása terén. Egyedül, segítő társak nélkül indult neki, hogy messzezenő fórumot teremtsen a zsidó irodalom és művészet számára, de nem annak a hűközségi műfajnak, amelyet azelőtt műveltek Magyarországon, hanem a zsidó népi megújulás irodalmának és művészetének.

Megteremtette a fórumot, a Mult és Jövőt, amely úgy külső formájában, mint művészi tartalmával ma is páratlanul áll a zsidóvilágban, amelyhez hasonló egyetlen nyelvetterület zsidósága sem produkált még. Próbálkozott hasonló zsánerű lapokkal más országokban is, országokban, ahol sokkal több zsidó él és ahol a zsidók közelebb állnak a népi gondolat-hoz. De ezek a lapok kérés-életűek voltak. Születtek és meghaltak. Fellobogó és kihunyó részselángok az éjszakában. Csak Patainak sikerült negyedszázadon át megtorpanás nélkül, változatlan nívóban és szellemben fenntartani az orgánomot, amely a zsidó jövő ígértét hozta a magyar nyelvű zsidóságnak.

Csak a céhbellek mezdhatják meg, mennyi szenvedéssel, csalódással és megálázással jár egy független, új utakon járó zsidó lap szerkesztése és kiadása. Főleg Magyarországon. Egy büvész ügyessége és egy szent türelme és hite kell hozzá. Patai Józsefben meg voltak ezek a tulajdonságok.

Ó az új zsidó kultúra első pionírja a magyar sivatagban, a szorgalmas magvető, aki hajnaltól napestig jár a barázdát nyomában, hogy kikénszerítse az áldást a konok talajból. Mert konok, renyhé föld ez a magyar-zsidó ugar, de Patai rendületlenül bizik benne s ha ma még gyéren is szöknek szárbá a kalászkok, hiszi, tudja, hogy egyszer mégis csak felszabadulnak a talaj mélyén szunnyadó ősi zsidó erők. Herzl is mindig bizott a magyar zsidóság feltámadásában. Jó kell hogy legyen ez a föld, hiszen ez adta az újkori zsidóságnak legnagyobb fiait:

Herzl, Nordaut és egész seregét a szellem hőseinek.

Ezek közé a hősök közé tartozik ma már Patai József is.

Lelki szükséglet volt számomra mindezek elmondása, abból az alkalomból, hogy Patai megírta — úgy érzem — élete főművét: a Herzl biográfiát. Több nagyszerű irodalmi munkával ajándékozta meg eddig Patai a magyar nyelvű zsidóságot, ez a Herzl könyv azonban az egyetemes zsidó irodalom standard-workja lesz.

Számosan próbálkoztak eddig Herzl Tivadar életének megírásával, a napokban elhunyt dr. Friedmann Herzl könyve például megkapó felvázolása volt ennek a csodálatos életnek. De mindezek az írások messze voltak attól, hogy hűséges, kimerítő krónikáskai legyenek Herzl robbanó dinamikájú, regényes életének. A három kötetes Herzl napló megjelenése előtt nem is lehetett szó komoly Herzl életrajzról, mert ez a napló nemcsak Herzl ezerfelé ágazó diplomáciai tevékenységét tárta fel először a nyilvánosság előtt, de megrendítő őszinteséggel világított bele Herzl lelkiéletének titkaiba, vívódásaiba és tragikus konfliktusaiba önmagával és a világgal.

Patai József könyve az első összefüggő, teljes Herzl életrajz, amely mellett, hogy művészi egységbe fogja össze a külső történetek óriási anyagát, feltárja az események mögött ható pszichológiai rugókat is. Patai a könyv megírásánál nemcsak a már meglévő anyagot, de saját kutatásainak eredményét is felhasználta, főként ami Herzl életének magyar vonatkozásait illeti.

Amellett, hogy a történelmi hűségtől egy hajszálnyira el nem tér, Patai még sem ölti magára a hűvös történetíró tógáját, de minden során érezni lehet azt a túlaradó meleg szeretetet, amellyel a téma iránt viseltetik. Ebben a könyvben valóban úgy lép elénk Herzl, mint nemzeti époszunk hőse, ahogy nagy ellenfele: Achad Haam nevezte őt megrendítő nekrológjában. Frissen és élettől duzzadóan jelenik meg előttünk „a keleti fejedelem” alakja és szavai olyan aktuálisan csengenek, mintha ma hangzottak volna el. Csak az idők távolán át válik világossá előttünk, hogy mindez, amit a zsidó nemzeti gondolat eszmei és etikai tartalmában később kitermelt magából, legigazabb magvában már ott volt Herzl írásaiban: a zsidó nép számára hagyott végrendeletében.

Szívvél és szeretettel van megírva ez a könyv. Azt írja nekem Patai, hogy könnyeztet, miközben ezt a könyvet írta. Különbös jelenség. Herzl is sirt a Judentand írása közben.

En magam pedig, aki a könyvet olvastam, sokszor kérdeztem csodálkozva ön-

Hasznos tudni,

hogy a derűs hangulat a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ

Szorulásban szenvedőknél emésztési hiányoknál pedig

Schmidthauer természetes

Ugmandi

keserűvize válik be legjobban.

magamtól, miért telnek meg a szemeim folyton könnyel. Utóljára talán husz évvel ezelőtt sirtam, az édesapám nyitott sírjánál.

Miért sírok, amikor Rev. William H. Hechler, a bécsi angol követség káplánja bekopogtat Herzlhez és háborzongató egyszerűséggel azt mondja neki: „Itt az idő a prófécia teljesítésére”.

Vagy amikor a kongresszus tribünjén megjelenik Herzl és így szól: „Hordozói vagyunk egy zászlónak, amely egykor más kezekben fog lobogni, egy boldog Izrael felett”.

Miért sírok, amikor Rechovet kolónia bírja Tórával a kezében sehechejanut mond Herzle.

Miért sírok, amikor a vilnai zsidók rendőrkorbácsok ütlei és kozákllovak patai alatt kiáltják: „Éljen Herzl király!” És meghatodom olyan jelentéktelen semmisségen, hogy Herzl, amikor Chamberlain angol külügyminiszter meghívására Londonba utazik, azt írja naplójába: „A Pressetől úgy szöktem meg, mint egy iskolásfiú”.

Vagy mi meghatódni való van azon, hogy Herzl E. M. Lillienhez, a nagy zsidó festőművészhez írott levelében így szólítja meg a művészt: „Lilien auf dem Felde”.

Olvasson a könyvet, ennek a tiszta, nagy életnek lélegzetfójtó regényét és egyszerre csak nagy meleg könnyek folynak végig az arcomon. Peregnék, peregnék a könnyek és egyszerre úgy érzem, hogy az egész szivemet körülveszik ezek a meleg könnyek, könnyekben fürdök a szívem s mintha hirtelen megmozdulna s a könnyek árján emelkedni kezdene a szívem.

Milyen könnyek ezek? A bánat könnyei, vagy az öröme? Egyike sem.

A megindultság. A szépség, a nagyság, a tisztaság előtt. A lélek megtisztulásának könnyei.

Láttam már sirni embereket egy szép szobor előtt és láttam sirni embereket Beethoven kilencedik szimfóniájánál.

Megrendítő erő van a szépségben és a nagyságban. Ez az erő nyűgöz le, amikor Herzl életét olvassuk.

Szeretnék valami szépet mondani Patai könyvéről.

Ez a könyv méltó ahhoz a férfhoz, akitől szól és az élethez, amelyet megénekel.

KÖZGAZDASÁG

A Banca Nationala összefoglaló rendeleteiben ismerteti a valutatiltalom eddigi rendelkezéseit

Hogyan lehet valutát, devizát és lejt kivinni, illetve behozni

Bucuresti-Bukarest, december 31. (Az Új Kelet tud.) A Banca Nationala a közönség tájékoztatására összefoglalta és közzétette a deviza és valutatiltalomra vonatkozó összes eddig megjelent rendelkezéseket.

Az összefoglaló rendelet a következőképpen hangzik:

A devizakereskedelemtől szóló, a Monitorul Oficial 230-ik számában 1932 október elsején megjelent törvény értelmében a devizák és valuták vásárlása valamint eladása csak a Banca Nationalánál, annak központjánál, vagy fiókjainál, illetőleg ügynökségeinél történhetik.

Valuták eladásra a határállomások mellett működő hivatalos váltóirodáknál is felajánlhatók.

Annak, aki valutát vagy devizát akar vásárolni kérvényt kell benyújtania a

Román Nemzeti Bankhoz, a banknál kapható speciális szöveg szerint és mel lékelti kell az összes bizonyítékokat, amelyek a valuta vagy devizamennyiség szükségességét igazolják.

Aki effektív valutával vagy devizával rendelkezik, nem utalhatja át külföldre fizetések eszközése céljából, csak a Banca Nationala előzetes hozzájárulásával.

Minden deviza iránti kéréshez mellékelni kell egy nyilatkozatot, mely szerint a kérvényezőnek nincsen saját devizája.

A külföldi hitelezőknek lejben való kifizetése, akár közvetlen átutalás formájában, akár az országban lévő utazójuk vagy megbízottjuk útján, csak a Banca Nationala felhatalmázásával lehet éseges.

A lej kivitele, akármilyen formában

effektíve, folyószámla megterhelések, vagy kiutalások alakjában szigorúan tilos.

Devizákat vagy valutákat eladásra ajánlani csak a Banca Nationalán keresztül lehet.

Az export-importra vonatkozó rendelkezések

A romániai exportból, külföldön nyert hitelekkel származó vagy minden más eredetű devizát az üzlet lebonyolítása után azonnal a Banca Nationalához kell átruházni.

A Romániából exportált áruk számláit és iratait inkasszó végett a Banca Nationalánál, vagy bármelyik affiliált intézetnél kell elhelyezni.

Azok az utasok, akik az országba érkeznek, kötelesek valutáikat vagy devizáikat és lejben való készpénzüket a vám hivatalnál bejelenteni, hogy leveleikbe bejegyeshessék.

A valuták beváltása csak a Banca Nationalánál vagy a vasuti pénztárak mellett működő vámhivataloknál lehetséges.

Az effektív váltó műveletekről elismervényt kell adni.

Az utasokra vonatkozó tilalmak

Az utasok nem vihetnek magukkal az országból sem valutát, sem devizát, sem pedig lejt, a Banca Nationala autorizációja nélkül, amelyet az ellenőrző személyzetnek be kell mutatni.

Ez az autorizáció nem szükséges a következő esetekben:

Ha az utas nem visz magával 2000 lejnél többet lejben és 5000 lejt külföldi pénzben, tehát összesen hétézer lejt.

Ha az utas átutazóban van Romániában és a valutákat az utlevélbe bevezeték.

Azok az utasok, akik sillinget, pengőt vagy cseh koronát visznek magukkal, mindenképpen fel kell, hogy mutassák a Banca Nationala mellett működő kompenzációs pénztár felhatalmazását.

Németországban is betiltják az egysegáros üzleteket. Berlinből jelentik: A német kormány új szükségrendelete alapján Németországban a jövőben nem lehet ugynevezett egysegáros-üzleteket alapítani és a megvételüket is meg kell szüntetni. Ezek az üzletek olyanok, mint nálunk a „minden 90 fillér” áruházak voltak.

Munkáselbocsátások az orosz vasutaknál. A szovjet-unió közlekedésügyi népbiztosa rendeletet írt alá, amely az oroszországi vasuti személyzet létszámának csökkentéséről szól. A rendelet szerint az orosz vasuti hivatalnokok tizenöt százalékat elbocsátják a szolgálatból.

Ausztriában is erősen esik a sörfogyasztás. Bécsből jelentik: A gazdasági válság a sörfogyasztás terén is erősen érezteti hatását Ausztriában. 1932-ben az osztrák köztársaság területén 33 millió silling értékű sör fogyott el az előző évi 41 millió sillinges sörfogyasztással szemben.

Kontingentálták a gömbfa és sertészsír bevitt Németországban. Újévtől kezdve Németországban engedély kell a gömbfa és a sertészsír beviteléhez. A sertészsírimport csak február 16-ikáig lesz engedélyhez kötve. Németországban igen nagy a külföldi kínálat a vajban, ezért a vaj ára ötven kilónként tíz márkával visszaesett.

A Zsidó Kórházegyesület bálja. Január hetedikén tartják meg az új iparkamara dísztermében Kolozsvár egyik legelőkelőbb bálját, amelyet a Zsidó Kórházegyesület rendez. Az előkészületek serényen folynak és megállapítható az érdeklődésből, hogy a bál jobban fog sikerülni minden eddiginél. A város legelőkelőbb körei fognak megjelenni a bálban, amely a legaltruisztikusabb intézményeink egyikét, a kórházat van hivatala támogatni. Senki el ne kötelezze magát erre az estére, amely nagyon szépnek és emlékeztetésnek ígérkezik.

Berlin, d Moszkvában tét, amely napja sem többi napja újévvel ka séget betil

Bucures Uj Kelet t irtuk, hogy vetés össze államháztal készületei. már be is l tól azokna akik leépít sokat boesá telenül kin egyes tiszt ni a köztit ményét. Ugyanc rüsitésével

Bucures ban tegnap rnyéletet ügyi osztály rovicu bü kihallgatás betörő ügy lopást beis során egy Feleségével kalmat rag Gasparovic el. Mig a

Berlin, c zeti szociál molyabb, A bomlás országban lista rohar erejét kének. A ro elkekeredés párt vezető zött szem zik.

A roham szolgálatot nem teljes ben a párt a rohamos hogy a sz ták a párt ban a vis vetkeztébe mutat akk pokban és tokat meg pártból va gyobb ará gok a bal

Betiltották a szilvesztert Szovjetországban

Január elsején legyen mindenki munkahelyén — mondja a szovjet-kormány rendelete

Berlin, december 31. Ma hirdették ki Moszkvában a szovjetkormány rendeletét, amely kimondja, hogy január első napja semmiben sem különbözik az év többi napjaitól. Ennek következtében az újévi kapcsolatos mindenféle ünnepséget betilt a szovjet területén.

1933 január elsején tehát mindenki nek munkahelyén kell lennie — mondja a szovjetkormány rendelete. Tilos erre a napra bármilyen indokolással is munkaszünetet elrendelni. 1933 január elseje a dolog és a munkaroham napja kell, hogy legyen.

Hogyan fog meglőrténni a felesleges köztisztviselők leéptése?

Takarékossági szempontokra való hivatkozással felfüggesztették az egyetemek autonómiáját

Bucuresti-Bukarest, december 31. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban megírtuk, hogy lázasan folynak az új költségvetés összeállításával kapcsolatosan az államháztartás leegyszerűsítésének előkészületei. Madgearu pénzügyminiszter már be is kérte az egyes minisztériumoktól azoknak a tisztviselőknél a listáit, akik leéptíthetők. Elsősorban a napidíjakat bocsájtják el és az 1926 óta törvénytelenül kinevezett tisztviselőket. Minden egyes tisztviselő-elbocsátásnál fogják kérni a köztisztviselők szövetségének véleményét.

Ugyanek az államháztartás leegyszerűsítésével kapcsolatosan elhatározta a

kormány, hogy részben felfüggeszti az egyetemek autonómiáját. A „Monitorul Oficial” mai számában minisztertanácsi jegyzőkönyv jelent meg, amely további intézkedésig megtiltja, hogy a felsőbb iskoláknál és a főiskolai intézményeknél újabb kinevezéseket eszközöljenek. A megürülő katedrákra nem hirdetnek új pályázatokat és a már kiírt pályázatokat megsemmisítik. Ugyanígy fognak eljárni a segélyszervezettel szemben is. Csak a legszükségesebb esetekben kizárólag a minisztertanács hozzájárulásával lehet a jövőben az egyetemeken és a felsőiskolákon kinevezéseket eszközölni.

Meg akarta ölni a rendőrfőnököt és aztán öngyilkosságot követett el Jasiban egy betörő

Két hatalmas vágással a nyakán kórházba szállították, ahol meghalt

Bucuresti-Bukarest, december 31. Jasiban tegnap egy betörő gyilkossági merényletet követett el a rendőrség bünyügyi osztályának vezetője ellen. Gasparovicu bünyügyi osztályvezető komiszár kihallgatásokat folytatott Buium Herscu betörő ügyében. Buium számos betörést és lopást beismert és a tanu kihallgatások során egyre több büntett bizonyult rá. Feleségével is szembesítették s ezt az alkalmat ragadta meg Buium arra, hogy Gasparovicu ellen merényletet kövessen el. Míg a komiszár az asszonyhoz inté-

zett kérdéseket, Buium kést rántott elő és le akarta szurni Gasparovicu. Ez azonban észrevette a merényletet és elhárította a szurást.

Buium ekkor önmaga ellen fordította a kést és két mély vágást ejtett a nyakán. Mire a szomszéd szobájában levő rendőrtisztek a Gasparovicu szobájába érkeztek, Buium már hatalmas vértócsában feküdt a földön. Súlyos sérüléseivel a zsidó kórházba szállították, ahol hajnali 3 órakor meghalt. A kvesztura vizsgálatot rendelt el, mely folyamatban van.

Egyre nagyobb arányokat öltenek a kilépések Hitler pártjából

Újabb véres összeütközés Berlinben náciak és kommunisták között. Hitler kapitulált Schleichernek

Berlin, december 31. A német nemzeti szociálista párt krízise sokkal komolyabb, mint azt a látszat mutatja. A bomlás jelei különösen Középnémetországban érezhetők. A nemzeti szociálista rohamcsapatok, amelyek a párt erejét képezték, teljesen akcióképtelnek. A rohamcsapatok körében óriási elkeseredés kapott lábra s az ellentét a párt vezetősége és a rohamcsapatok között szemmel láthatólag is megnyilatkozik.

A rohamcsapatok tagjai szabotálják a szolgálatot, vagy pedig egyáltalában nem teljesítik a parancsot. Az első időben a pártvezetőség úgy akart segíteni a rohamcsapatok fegyelmetlenségén, hogy a szabotálókat egyszerűen kizárták a pártból. Az utóbbi időben azonban a viszonyok kényszerítő ereje következtében a pártvezetőség már nem mutat akkora energiát, mint az első napokban és a renitenskedő rohamcsapatokat megtűrni a pártban. Egyébként a pártból való kilépések napról-napra nagyobb arányokat öltenek. A kilépő tagok a baloldali sajtónak gazdag any-

got szolgáltatnak a pártban uralkodó viszonyokról és egyes magas funkcionáriusok viselt dolgairól. Hogy miképpen bannak el a pártból kilépő tagokkal, bizonyítja az a hír, amely Wietz községből érkezett, ahol egy nemzeti szociálista párttag házat felrobantották, mert kilépett a pártból.

Hitler kapitulál
Berlin, december 31. Beavatott politikai körökből származó értesülések szerint Hitler szakít az eddig folytatott merev radikális politikával, amely miatt tulajdonképpen Gregor Strasserrel is összekülönbözött és áttér a kompromisszumos politika útjára. Amint ismeretes, Gregor Strasser idejében felismerte a helyzetet és igyekezett meggyegetést létrehozni a nemzeti szociálista párt és a kormány között, mert félt attól, hogy a pártban uralkodó elégedetlenség csak nőni fog és olyan bomlásra vezet, amely a párt erejének végső összeroppanását fogja jelenteni. Hitler, aki Göbbels fanatikus radikálizmusának a hatása alatt állott és maga is szívesen kérkodott a „minden hatal-

Kerületi képviselő Cluj, Bihor, Turda, Somes megyék részére Oskar Porzsolt A. G. Cluj, Str. Londrei No. 5.

Az O. Zs. P. erdélyi tartományi vezetősége Felhívás

az Országos Zsidó Part erdélyi megyei tagozataihoz!

Az O. Zs. P. ezévi alkotmányozó kongresszusát 1933 január 22., 23. és 24-én Brassóban tartja meg.

Eppen ezért felhívjuk a megyei tagozatokat, hogy az ideiglenes szervezeti szabályzat 33. paragrafusa értelmében haladéktalanul, de legkésőbb január hó 15-ig ejtse meg a delegátusok megválasztását és ennek eredményét azonnal hozzák a tartományi vezetőség tudomására. Tájékoztatásul közöljük, hogy a legutolsó országos választások alkalmával leadott szavazatok alapján az egyes megyei tagozatok a következő kimutatás szerint jogosultak delegátusok küldésére.

Alsófehér 3, Arad 4, Bihar 6, Brassó 3, Kolozsvár 5, Krassó 3, Hunyad 3, Máramaros 9, Maros 4, Naszód 3, Udvarhely 3, Szilágy 6, Szatmár 8, Szörény 3, Szeben 3, Szamos 5, Nagyküküllő 3, Kisküküllő 3, Temes 6 és Torda 3.

Az erdélyi delegátusok elszállásolásáról a brassói tagozat fog gondoskodni. Az utazási kedvezményről később fogjuk az Uj Kelet útján a delegátusokat tájékoztatni.

Felhívjuk a megyei tagozatok vezetőségeinek figyelmét arra, hogy a brassói alkotmányozó kongresszusnak óriási jelentősége van a párt egész jövőjére nézve és ezért feltétlenül elvárjuk, hogy minden egyes megyei tagozat elküldje delegátusait a kongresszusra.

mat a vezér kezébe” politikájával lassan eleveszti a lába alól a talajt és Gregor Strasser kiválásával párthívei tömegesen fordulnak el tőle. Hitler az utolsó pillanatban menteni igyekszik ami menthető és sokkal halkabb hangon tárgyal a kormányban való részvételéről vagy legalább is a kormány tá-

mogatásáról mint eddig. Tudni vélük egyesek azt is hogy Schleicher Hitlerék szorult helyzetét a maga javára kitérően kihasználta és már is kedvező megegyezést kötött Hitlerrel a mely az új esztendő legnagyobb politikai meglepetése lesz a nyilvánosság felé.

Az erdélyi referensek kijelölése már időpontban az erdélyi tartományi vezetőség előkongresszust tart, hogy lehetőleg egységes határozatok alapján foglalhasunk állást a napirenden levő tárgysorozattal szemben.

A megyei tagozatok esetleges indítvá megérté. A kongresszust megelőző nyait kérjük január hó 15-ig hozzánk eljuttatni, hogy azoknak kérdésében a tartományi vezetőség is állást foglalhasson.

Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Lelkiismereti kötelességévé tesszük a megyei elnökségeknek, hogy jelen felhívásunkkal azonnal szerezzenek érvényt. Cluj-Kolozsvár, 1932. december 31.

Dr. Fischer József elnök

Dr. Klein Miksa ügyvezető elnök

Pistiner Ávrám főtitkár

— A Haggibbor vezetősége és választmánya jan. 2-án, hétfőn este tartja meg vezetőségi ülését 9 órakor a Salom Klub helyiségében. Tekintettel a fontos tárgysorozatra, a vezetőség felkéri a tagokat a legpontosabb megjelenésre.

Érdemes elolvasni

1864. év őszén Debrecenben a Nagyváradi utcában nyitott néhai apám, Kun Mátyás egy keses műhelyt.

1880. év május havában Kolozsvárra költözött, átvette néhai apósa, a hírneves kardosináló Quast János az akkori Óvárban volt üzletét.

1882 augusztus hó 2-án költözött az akkori Belmagyar uca 2. szám alá, a lutheránus egyház házába. Ezen uca sok névváltozás után a mai Calea Marechal Foch.

Itt van az üzlet ma is. Öreg kolozsvári bennszülöttek épp úgy ismerik, mint a legfiatalabb generáció. Néhai apám a múlt század végén betegeskedni kezdett 1896-ban átvettem az üzlet vezetését és 1905-ben bekövetkezett halála óta saját nevem alatt folytatom, kegyeletből fenn tartva cégemen nevet.

Sok krízist, sok gazdasági válságot ért meg 68 év alatt üzletem, — igaz, oly súlyosat, mint a mostani, nem — de remélem: Kibírom ezt is.

Mi ennek a magyarázata?

Nagyozás nélkül mondhatom: Az, hogy szívesen kitarítottam apám üzlet elvei mellett, amelyeket akkor reel üzleti elveknek neveztek, amelyeket ma már kevesen ismernek és kevesen követnek.

Ezen elv a következő:

Mindig, minden körülmények között a lehetőségig teljesen egyenértékű árut adni vevőimnek, munkát végezni rendelőknek, azok pénzéért. Tudatosn soha semmi körülmények között valakit megkárosítani.

Ennek folytán számtalan esetben előfordul, hogy néhai apám által eladott 40—50 évvel eladott borotva kerül közzérülésre és azzal ma is borotválkoznak.

Egy jó hírnevű szobomester, Bajor Ignác, ma is erekléként őrzi azt a szabóollót, amellyel néhai nagybátyám, Grebe Henrick évtizedeken át 30—35 munkás keze alá szabott.

Sokszor előfordult, hogy egyes vevőim elhagytak, mert véleményük szerint drágán árulok, vagy dolgozok. — És nagyon sokan visszajöttek, beismerve: Csak lát-szólag voltam drágább a konkurenciánál.

Mert, ha egy zsebkésért talán kétszerannyit fizet nálam, mint egy külsőleg, látszatra hasonló, de gyenge minőségűért, akkor a tölem vásárolt zsebkés talán tízszer annyi ideig tart, céljának megfelelően jól vág, — és nemcsak bosszúságot okoz, nem vág jól, nincsen jó éle!

Igaz: A mai viszonyokhoz abban alkal-mazkodok, hogy tartok olcsó árut is, de kérdőzetlenül is megmondom, hogy a lát szólag olcsó — a jóhoz viszonyítva — nem éri meg az árat!

Javítás munkáknál a kifogástalan ki-vitel rovására engedélyt nem ismerek. Még kevésbé engedem meg magamnak, hogy vevőim laikus voltát kihasználva, azzal visszaélve például Albaton vagy Alpakin nevű szurrogatumot adjak Al-packa evőeszköz helyett.

Nem adok el használt, ócska koresolyát frissen nikkelezve ni helyett. Ezért nem is veszek be semmiféle használt tárgyat, amit kénytelen volnék feltakarítva ni helyett eladni és így vevőim bizalmával visszaélni.

Igy elértem azt, hogy bírom régi ve-vőim őszintén nagyra becsült bizalmát, akik — hiszem — átsegítenek a mai vál-ságon is.

Kérem tiszteljen meg szükséglete ese-tén bizalmával.

Igéretem: Nem leszek rá érdemetlen.

Őszinte tisztelettel:

Kun Frigyes
a Kun Mátyás fia cég
tulajdonosa.

Szt. László
Kellemséges illatú
pipere-szappan
fertőtlenítő hatása megelőzi
betegségek előfordulását

Üvegcsiszolást tükörkészítést épületüvegezést képkeretezést diszüvegezést

a legmodernebb kivitelekben valiai

SCHWARCZ Tükösgyár
CLUJ, Cai. Vict. 4. Tel. 6-49

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Irja hadnagy

Hétfőn este 9 órakor kerül színre a Magyar Színházban Meller Rózsi világ hírvé lett vig mesejátéka, az Irja hadnagy. Régen nem előzte meg olyan várakozás a premiért, mint az Irja hadnagyt. A színház hetek óta készíti a díszleteket és próbál fáradságot nem kímélve, hogy emlékezetes előadásban hozza ki az Irja hadnagyt. Az egészen eredeti színpad, a brilliáns darab, az ötletes rendezés kezkeskednek róla, hogy az Irja hadnagy előadása csakugyan kivételes esemény legyen.

Arkádia hercege. A fiatal trónörökös kormányra lemondattja, amint ez már tör-ténni szokott a mai különös világban. A trónörökös a dolog nem ejti kétségbe. Éli a gazdag, független ember életét a Rivierán, mint Arkádia hercege. A véletlen utjába hozza a gyönyörű énekes-nőt, akit halálisan megszeret. Dacára a család ellenzésének, feleségül is vesz. A mese rövid és bájos, cselekménye gyorsan és lebilincselően pereg. Willy Forst elegánsabb, mint bármelyik eddigi darab-jában. Lyane Haid méltó partnere. A dar-abot Karl Hartl rendezte, akinek teljesítménye minden dícsőretet megérdemel. Robert Stolz zenéje diszkrét és sok szép melódiával festi alá ezt az igazán elegáns és szép filmet, amely bizonyára a mozilátogató közönség tetszését fogja kiérdemelni.

* Magyar Színház napi műsora

Vasárnap d. u. 3-kor: Jó házból való uri-lány. (3-adszor. Sorozatszám: 25.)
Vasárnap d. u. 6-kor: Ezerjő. (2-odsor. Sorozatszám: 26.)
Vasárnap este 9-kor: Ezerjő. (3-adszor. Sorozatszám: 27.)
Hétfőn este 9-kor: Irja hadnagy. (Meller Rózsi világhírű vigjátéka 13 képből. Tíz új díszlet. Rendező: Földényi László. Sorozatszám: 28.)
Kedden este 9-kor: Irja hadnagy. (2-od-szor. Sorozatszám: 29.)
Szerdán este 9-kor: Irja hadnagy. (3-ad-szor. Sorozatszám: 30.)

ROYAL-MOZGO műsora

Vasárnap d. e. 11 órakor matiné: Leány-kereskedők karmaiban. Dita Parlo-val. 10, 15 lejes helyárak. Nagy sorsolás.
Ma premier: Az Aszfaltbetyár Willy Fritsch-el.

Az Opera műsora

Vasárnap, jan. 1 (este): A denevér.
Hétfő, jan. 2: Andre Chenier.
Szerda, jan. 4: Hoffmann meséi.
Péntek, jan. 6: Pillangókisasszony.
Szombat, jan. 7 (délután): Szevillai bor-bély.
Vasárnap, jan. 8 (este): A cigánybáró.
Hétfő, jan. 9: Szünet.

SELECT-MOZGO műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Hétfő 3, 5, 7 és 9 órakor:
„GRAND HOTEL” a szezon legna-gyobb slágere. Főszerepekben: a híres művészek: Greta Garbo, John Bary-more, Lionel Barrymore, Lewis Stone, Ioan Craioford, Wallace Berry, Wicky Baum híres regénye nyomán. Műsoron kívül legújabb hangos heti híradó.

GAZGYAR

CLUJ

Telefon:

41

szállít gárberendezéseket, kok-szot és kátrányt

URANIA-MOZGO műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Hétfő 3, 5, 7 és 9 órakor:
Titkos kiküldetésben. Erdekfeszítő, izgalmas kémdráma, küzdelem a szerelem és kötelesség között. Főszerep-ben: Harry Piel. Műsoron kívül leg-újabb hangos heti híradó.

CORSO-MOZGO műsora

Arkádia hercege. Lyane Haid, Willy Forst, Stolz zene. Rendező Karl Hartl.

Zinkör-Mozgo műsora

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Szereltem és becsület. A főszerepben: Charles.
Hétfő 3, 5 és 7 órakor: Farrell, Elissa Landi és Myrna Loy.

KELLEMSÉGES BOLDOG ÚJÉVI KIVÁN

KASSAY KÁROLY
a „Grand Elite” enterem
tu ajdonosa

Nagy újévi vásár!

M. NEUMANN

ruházruhazaban CLUJ, Piata Unrei 14.

Sportruhák Téli kabátok
Bundák

Rendkívül olcsó árban

GRAND-HOTEL BUKAREST Központi

GRAND-HOTEL
rendelke-zésére áll

GRAND-HOTEL
biztosan ki-fogja Önt
elégíteni

GRAND HOTEL BUKAREST

APRÓ HIRDETÉSEK

Előnyömda és himzösszalonomat kül-földi tanulmányutamról hazatérve, ipar-művészettel kibővítettem. Vállalok kézzel varrott késztyűk készítését is legújabb modellek szerint. Weiszmann R., Reg. Ferdinand 3.

Köser vendéglőbe perfekt szakácsnő és két ügyes kiszolgálóleány kerestetik. Bő-vebbet a Newyork portásánál.

Perzsabunda olcsón eladó. Megtekin-tető Déri szücsüzletben, Str. Memoran-dului.

Teuerholtz orth. Köser étterem Arad, Strada Bratianu (Nagyposta uca) 3, bent az udvarban. Kalmár rádiós mellett.

Mindenes munkát is végző zsidó főző-nő keressünk köser háztartáshoz. Cim a kiadóban.

Perfekt román, német, franciául tudó diákieleány iskolásgyermekek korrepetálá-sát jutányos árban vállalja. Cim a kiadó-ban „Lelkiismeretes” jelige alatt.

Felsőkereskedelmi végzett nő román és német óralevelezést, esetleg gépirást, vagy bármilyen irodai munkát olcsón vál-lal. Cim a kiadóban.

Erdélyi mosó- és pipereszappangyár keres Erdély részére bevezetett jutalékos utazót. Megkereséseket Rudolf Mosse Oradea „Agilis” jeligén továbbít.

Létesítendő iparvállalathoz keresek tő-kés, lehetőleg nőtlen társat 150—200.000 lejjele. Ajánlatokat „Bussines” jeligére a kiadóba kérem.

Társat keresek 20.000 lejjele forgalmas központi köser élelmiszerkereskedéshez. Tőke biztosítva. Közelebbit: Stein ital-mérés, Mihai Viteazul 39.

Elsőrangú detaillista 22—30 éves, jó-modoru, perfekt román, német nyelvtudás sal keres Fischer üzvegüzlet Cluj.

VARRÓNÓ, elsőrangú francia- és angol aukács vállalja nagyon olcsón a legkülönböfélé fazonok készítését, csakis saját lakásán: Cal C. Victoriei 139. sa. (hátral az udvarban.)

Intelligens, árva, szolid 25 éves uri-lány, gyermekszertető, perfekt háziasszony, anyahelyettesnek vagy magános urhoz házvezetőnőnek, csakis kimondott urihelyre ajánlkozik. „Nyugodt-otthon” jeligére.

VASA

— Uj
Bécsből
ron letar
lebergi
per Gize
rájöttek,
fedele v
Zipper
francia
zella mi
és csak
Bécsben
kedése v
— Pe
Csehszlo
osztrák
letes ki
külkeres
vember
kimutat
a Csehs
időben
annyt
eredm
esökken
— Az
a köztis
lentik:
sejéte
viselő
sén a
között
A dönt
mogató
kaspárt
tásban
Meeh
ezredék
lentés
hatatlan
del fel
rezték.

Pre
Vasár
keres
10 és
West

robot
mutat
elneve
sokat
és sz
A gép
veri é
zott.
Graf
jóra
utazik
Graf
csarn
hogy
posta
Valós
csarn
fog n

HIREK

— Ujabb valutásibolási affér Bécsben. Bécsből jelentik: Az Északi pályaudvaron letartóztatták Zipper Gizella, 44 éves leMBERGI asszonyt. A vámtisztviselők Zip per Gizella személypoggyászát átkutatva rájöttek, hogy az egyik koffernak kettős fedele van és a két fedél közötti réshe Zipper Gizella 197 ezer franknyi értékű francia bankjegyet rejtett el. Zipper Gi zella minden felvilágosítást megtagadott és csak azt hangoztatja, hogy férjének Bécsben és Budapesten nagy ékszerkeres kedése van.

— Felére csökkent Ausztria exportja Csehszlovákiába. Bécsből jelentik: Az osztrák kereskedelmi minisztérium rész letes kimutatást tett közzé az osztrák külkereskedelem 1932 január 1-e és no vember 30-ika közötti irányzatáról. A kimutatásból többek között kitűnik, hogy a Csehszlovákiába való kivitel a fenti időben 77,3 millió sillinget tett ki. Ez annyit jelent, hogy az 1931-ben elért eredmény (142,8 millió silling) felére csökkent.

— Az ir kormány is mérsékeli akarja a köztisztviselők fizetését. Londonból je lentik: De Valera kormánya január el sejétől mérsékeli akarja az ir köztiszt viselők fizetését. Az ir munkáspárt üle sén a leghatározottabban ellene nyilat kozott a fizetéscsökkentési szándéknak. A döntés szakadást okoz a kormányt tá mogató pártok soraiban, mert az ir mun káspárt eddig minden kérdésben támoga tásban részesítette a De Valera-kormányt.

Megbizhatatlank a mandzsuriai japán ezredek. Párizsból jelentik: Mukdeni je lentek szerint a japánok három megbiz hatatlannak bizonyult mandzsuriai ezre det feloszlattak és legénységét lefegyve rezték.

3 festör

egy c rádiószekciónk is meghódította a rádiókat, mert minőségük felülmúlhatatlan, külsejük elegáns. Kaphatók minden rádiószekciónkben.

Standard

GARANTÁLIA, MINŐSÉGET

MAURIC
SÉRVEN INFORMÁCIÓT VIZIONTELÁRUSÍTÓ

— A Zsidó Nőegylet teadélutánja. A kolozsvári Zsidó Nőegylet ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel tartja meg sorozatos teadélutánját a Newyork télikertjében. Valóban nemes szociális célt szolgáltnak és minden tekintetben kellemes szórakozást nyújtanak ifjúságunknak ezek a rendezvények és így érthető az az élénk érdeklődés, amely a Nőegylet teadélutánjai iránt megnyilvánul. Remélhetőleg a mai rendezvény is méltó siker jegyében fog lezajlani.

Az inyesmester szakácskönyve 2500 recept, 510 oldal. A hatalmas kötet egészségoskötésben 144 lej Lepagenál Kolozsvár postán utánvét'el.

— Ujítás a kirakattablák töréselleni biztosítása tárgyában. Tudvalevő dolog, hogy a biztosító társaságok kirakatoknak és üvegtabláknak töréselleni biztosítását csak véletlenség folytán bekövetkezett törések ellen fogadják el és nem tartoznak kártéríteni olyan károkat, amelyek pld. uccai tüntetések alkalmával, vagy erőszakosan okoztak. A „Nationala” Biztosító Társaság, amely egyébként műveli az összes többi biztosítási ágazatot is, mint pld. tűz, baleset, betörés, autószerzettség, stb. az üvegbiztosítási ágazatban újítást hozott be, amennyiben kevés pótdíj ellenében elvállalja azon törések megfizetését is, amelyek esetleg tüntetések alkalmával okoztak. A „Nationala” minden nagyobb városban képvisellel bír, amelyek az érdeklődőknek a legnagyobb készséggel szolgálnak felvilágosítással.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál, idegfájásoknál, szagatásnál és zsábnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos házi szer, mely kora rreggel egy pohárral bevéve, az emésztőesatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors és biztos hatású, kitűnő gyomor- és bél tisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Masaryk elnök beteg. Prágából je lentik: Masaryk elnök influenzában megbetegedett s lázas.

— Kintásítják a Berlinben élő külföldi kommunistákat? Berlinből jelentik: A német fővárosban élő külföldi kommunis ták körében az a hír terjedt el, hogy a rendőrség ki akarja őket utasítani Né metország területéről. A hírt a berlini Vorwärts szocialista napilap is közli.

— Vakációzó diákoknyok soorzosató éj szakai botránnyokat rendeznek Londonban. Londonból jelentik: Különös izlésű diák kisasszony társaság garázdálkodik az éj szakai London uccáin. A leányok, akik a karácsonyi vakációt töltik az angol fő városban, éjjeli klubok és mulatóhelyek hajnalig tartó látogatásai után erősen illuminált állapotban autóikon hallatlan tempóban száguldoznak. Ha a közlekedési rendőr megállítja a gépkocsit, kiugranak az autóból, rávetik magukat a rendőrrre, összecsofolják, majd újra tovább robo gnak. Több közlekedési rendőrt ért ilyen „merénylet”. A rendőrség nyomozza a garázda leányokat.

— Birminghamban megbénult a villa mosforgalom az influenzajárvány miatt. Londonból jelentik: Birminghamban a villamosvasúti forgalom az alkalmazot tak között fellépett nagyarányu influenza járvány miatt két napja szünetel. A jár vány átcsapott Glasgowba és néhány ki kötővárosba is. A ragályos betegség szá mos esetben tüdőgyulladásá nőtte ki magát s tizedeli áldozatait. A járvány Londont is fenyegeti. A kórházak a tizen három év előtti nagy spanyoljárvány mé reteire kezdenek felkészülni.

— Eljegyzés. Weinberger Pirikét Satu mare eljegyezte Weinstein Péter Komor zan (jud. Satumare). (Mindem külön ér testés helyett.)

— Nápoly környékén hatalmas esőzé sek vannak. Rómából jelentik: Nápoly környékén hatalmas esőzések vannak he ves viharok kíséretében. A város alacson yabban fekvő részei magas víz alatt állanak. Több ucca szintje helyenként le süllyedt.

A KKASE elnöksége ezuton kíván védnökeinek, pártfogóinak és tagjainak ugyszintén városunk sportközönségének boldog Ujvetet.

KOLOZSVÁR MOZIFRONTJÁN mint tudjuk nemrégiben változás állott be a volt Astra mozgó vezetését Erdély egyik legagilisabb moziszakembere, Schwatz Adolf vette át és ez év novem ber végén Royal mozgó név alatt meg is nyitotta. Költséget nem kimélve, fel szerelte a híres Western Electric csoda. beszélőgéppel (3 és félmillió lej) és így ez a nagyszerű akusztikájú és modern eleganciájú terem párosulván a legki válóbb márkájú géppel képesítve van, hogy Kolozsvár legelső mozijává nőjje ki magát. Az igazgatóságnak sikerült a híres külföldi filmházakkal a tárgya lásokat befejezni s így a legkiválóbb terem mellé a legjobb filmeket is lekötötte. A Royal Mozgó gyémántsorozata a csodás Gitta-filmmelel megkezdte dia dalmas utját. Hogy csak egy pár nevet említsünk ebből a repertoárból: dec. 31-től vetítődik Willy Fritsch legjobb filmje: „Az Aszfaltbetjár”. Ezt a fil met mindenki szereti és méltó társa lesz a lefutott Gitta filmnek, további nevek Tauber Richard film, Nagy Ka tó csodás filmje: „A legszebb kaland”. Az első új orosz film: „Kék express” erdélyi bemutatója. Kálmán Imre: „Ma rica grófnő” filmváltozata.

— Montrealban megkezdtek a világ leg nagyobb kerékpárversenyének előkészí tését. Newyorkból jelentik: Montrealban összeállott néhány pénzember s megkezd tek a világ legnagyobb kerékpárversenyé nek előkészítését. A nyárra tervezett ver seny startja a Csendes-óceán partvidék én levő Vancouverben lesz, végcélja pe dig Montreal. A táv csaknem nyolcezer kilométer. A versenyen csak professzio nista versenyzők fognak indulni. Az első helyezett díja 7500, a másodiké 4000, a harmadiké 3000 dollár.

— Cecile Sorel nyugalomba megy. Pá rizsból jelentik: Cecile Sorel, a Comedie Francaise nagy művésznője január else jén nyugdíjba megy. Bucsu felépését ja nuár első napjaiban fogják megrendezni.

Kivonat Professor dr. Aleman a Kolozsvári Egyetemi fogászati klinika igazgatójának szakvéleményéből a Perlott fogápoló preparátumokról. A dr. Perl-féle fogápoló készítmények reális haladást jelentenek a száj- és fogápolás terén. Mindazon esetekben, amelyekben a Perlott készítményeket ajánlottam, az a meggyőződésem alakult ki, hogy legközelebb a hasonló készítmények között vezető szerepet fognak betölteni. A Perlott készítmények teljesen ártalmatlanok, nem tartalmazván izgató, antiszeptikus anya gokat, mint sok más hasonló készítmény.

— Főzelékesokrok. Párizsból je lentik: Egy élelmes párizsi kereskedő a gazda sági válság által ösztökélve furcsa talá mányal kedveskedett hölgy vevőinek. Virágoskor helyett repából, petrezse lyemből, retékblől izléses arrangement okat készített és azokat a kirakatba he lyezte. Miután a párizsi ember divatbol ond, a hölgyek ebédlőit nemsokára ha sonló izléses főzelékesokrok díszítették. Ezeknek legalább meg van az az előnyük hogy ha elhervadnak, a konyháb fel le het használni őket.

— Mignon-tragédia egy belgrádi ci gánytruppan. Belgrádból je lentik: A belgrádi Journal című ujság érdekes cik ket közöl egy román származásu gyermek tragédiájáról. Belgrádban egy cigány trupp turnézik, amely látványosságával odavonzott néhány gyermeket. A gyer mekek észrevették a cigánytársulat egyik tagját, egy vak kislányt, akivel beszéde nek elegyedtek. A kislány elmesélte, hogy ro mán szülők gyermeke és hogy a cigányok elrabolták a szüleitől, megvakították és magukkal hurcolták. A rendőrség letar tóztatta a bestiális cigányokat.

Rádió-szenzáció tökéletesen szelektív, hangtisztá Ara Lei 9800 Rajonképviselő: Electrica Cluj, C. Victoriei sarok, Hotel Central. Romániai vezérképviselő: Ing. Veres, Arad

WILLY FRITSCH

„Az aszfalt betjár”

Willy Fritsch, Camilla Horn, Ralph A. Roberts

Dec. 31-től a ROYAL-MOZGÓ-BAN

Szerelmek! Humor! Muzsika!

Premier! Premier!

Vasárnap délelőtti matiné: „Leány kereskedők karmaiban”, Dita Parlo, 10 és 15 lejes helyek. Nagy sorsolás. Western Electric csodabeszélőgép

B. u. é. k.
Royal Mozgó

— A legújabb találmány: a „bridzs-robot”. Londonból je lentik: Tegnap bemutat ták az érdeklődőknek a bridzs-robot elnevezésű új találmányt, amely a játéko sokat megkíméli a kártyák keverésének és szétosztásának unalmas műveletétől. A gép gombnyomásra automatikusan ke veri és osztja szét a kártyákat.

— Eckener dr. Holland-Indiába uta zott. Párizsból je lentik: Eckener dr., a Graf Zeppelin kapitánya Marseilleben ha jóra szállott. Eckener Holland-Indiába utazik, ahol meg akarja tárgyalni egy a Graf Zeppelin céljaira létesítendő léghajó csarnok építési ügyét, mert az a terv, hogy Keletázsia felé is rendszeresítsék a posta- és utasszállító léghajóforgalmat. Valószínű, hogy a légi kikötés és a léghajó csarnok Jávában, esetleg Szumatrában fog megépülni.

OTEL
REST
közponi

OTEL
ndelke
sere a

OTEL
osan h
a önt
kenti

OTEL
RIST

SEK

onomat kül
zatérve, ipar
állalok kézzel
t is legújabb
ann R., Reg.

szakácsnő és
erestetik. Bö
é.

Megtekint
r. Memorán

terem Arad,
ucca) 3, bent
mellét.

zsidó főző
shoz. Cim a

anciául tudó
korrepetálá
Cim a kiadó
latt.

t nő román
leg gépirást,
t olcsón vál

szappangyar
ett jutalékos
ndolf Mosse
bbít.

keresek tő
50-200.000
jeligére a

l forgalmas
reskedéshez.
Stein ital

0 éves, jó
nyelvtudás
Cluj.

a- és angol
n a legúj
sakis sajtó
sz. (hátnl

és éves uri
kt háziasz
y magános
kimondott
dt otthon”

UJ KELET *Legújabb hírek*

Károly király szimbólikus ujévi üdvözlőket küldött a politikai pártok vezéreinek

Mit végzett Lugoseanu a külföldi hitelezőkkel? Január 16-án ülnek össze ismét Párizsban a román kormány és a külföldi hitelezők megbízottai

Bucuresti-Bukarest, december 31. (Az Uj Kelet tud.) Lugosanu ipar és kereskedelemügyi miniszter ma éjjel érkezik baze Parizsból és vasárnap délelőtt már audiencián is jelenik meg az uralkodó előtt, hogy jelentést tegyen a külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalások eddigi eredményeiről. A külföldi hitelezők csoportja meghallgatta a román kormány küldöttjének kívánságait, de arra az álláspontra helyezkedett, hogy a karácsonyi és ujévi szünet nem alkalmas ilyen természetű tárgyalások lefolytatására. Ennek megfelelően a hitelezők csoportja hozzájárult a tőkétörlesztési fizetések március 16-ig való felfüggesztéséhez, anélkül, hogy ezzel bármilyen formában befolyásolni akarta volna a tényleges tárgyalások irányát.

Döntés: január 16-án

Január 16-án a hitelezők és a román kormány küldöttjei ismét összeülnek, hogy a román kormány a külföldi fizetési terhek enyhítésére vonatkozó kérését lényegében megtárgyalják. Egyelőre tehát mindössze annyi történt hogy március 16-ig a tőkétörlesztések felfüggesztésével a külföldi hitelezők lemondtak követeléseik egy részéről s lélegzethez engedték jutni a román államot. A végleges elhatározások csak a január 16-iki tárgyalásokból fognak megkideríteni, melynek kimenetelét viszont befolyásolni fogja a január 9-én a Népszövetség pénzügyi bizottságával kezdődő tárgyalások eredményei.

Aból hogy a hitelezők minden további nélkül hozzájárultak a tőkétörlesztés március 16-ig való felfüggesztéséhez s hogy annak tudatában hogy a román kormány külön tárgyal a külföldi tartozások felfüggesztéséről és külön a genfi egyezményről — világosan következik, hogy Párizsban megértéssel viseltetnek a romániai realitásokkal szemben.

Lugosanu egyébként is kedvező atmoszférára talált Genfben, ami javarészt azoknak a pénzügyi intézkedéseknek köszönhető, amelyeket már eddig is saját iniciatívájából fogantatott a Maniu-kormány. A január 9-i tárgyalások tehát kedvező auspiciumok mellett fognak majd Genfben megindulni. Hogy milyen végső eredménnyel, az egyelőre mindenestre bizonytalan. Maniu ugyanis ragaszkodik álláspontjához, amely abban áll, hogy a kormány készséggel hajlandó a Népszövetség pénzügyi bizottságával együtt kidolgozni Románia gazdasági és pénzügyi helyreállításának programját, ezt a programot azonban a genfi szakértők ellenőrzése nélkül akarja végrehajtani a román kormány. Hogy ezt az álláspontot Genfben nem fogják minden további nélkül elfogadni, az bizonyosnak látszik.

Bucuresti-Bukarest, december 31. Tegnap egyes lapokban az a hír terjedt el, hogy Samsonovici tábornok, hadügyminiszter lemondani készül. A hírt, amely onnan ered, hogy a miniszter betegsége miatt néhány nap óta nem hagyhatta el szobáját, hivatalos helyről kategórikusan megcáfolják.

Bucuresti-Bukarest, december 31. A szokásos ünnepi külsőségek között fogják ma január elsejét megünnepelni. Délelőtt tíz órakor érkezik meg Szinajából külön vonattal a fővárosba Károly király, aki egyenes a patriarihára megy és részt vesz az ünnepi Tedeumon. A Tedeum után diszszemle lesz, majd Maniu Gyula a kormány nevében szerencsekívánatait fogja az uralkodónak tolmácsolni. A király ezután visszatér a királyi palotába és az udvar üdvözlőit fogadja, majd délelőtt fél órakor a bukaresti diplomáciai kar jókívánságait, amelyeket Dolci pápai nuncius fog a bukaresti követek nevében tolmácsolni.

Délben egy órakor a király visszatér

Szinajába, ahol még egy hetet fog tölteni. Feltűnést kelt egyébként, hogy yaz uralkodó boldog ujévi üdvözlőket küldött az összes pártvezéreknek. Az üdvözlő alatt az uralkodó saját kezűleg írta oda: Carol al Romaniei. A képeslap tulsó oldalán szimbólumként egy viharban haladó hajó látszik.

Azsiái ántánt alakul Japán, Kína és a szovjet között

London, december 31. A „Daily Telegraph” szerint a Szovjet bizonyosra veszi hogy a Népszövetség döntése a mandzsuriai kérdésben úgy Japánban, mint Kínában elégedetlenséget kelt. Ezért Litvinov csak a kedvező alkalmat lesi, hogy a genfi kudarc után Moszkva kísérleje meg a két sárga ellenfél között a közvetítést. Ha ez a kísérlet sikerrel jár, Moszkva hármassá

antant igyekszik majd létrehozni Szovjetországgal, Japán és Kína között. Ez a félelmetes csoport lenne hivatva az európai és amerikai imperializmussal szembeállni. Érdekes lesz megfigyelni — mondja a levelező — miként hat majd a vörös diplomácia izzó fantáziájának ez az álma a japán realitákra.

Bomba robbant Nahalalban

Egy kolonista és kilenc éves gyermeke esett áldozatul a merényletnek

„Minden megölt zsidó család helyébe ezer családot hozunk a galutból Palesztinába”

Jeruzsálem, december 31. December 22-ikén este ismeretlen kezek bombát hajítottak Joséf Jakoby nahalali zsidó kolonista házába. A bomba borzalmas pusztítást vitt véghez a házban és halálra sebezte a kolonistát és kilenc éves fiát. Még életben voltak, amikor beszállították őket a haifai kórházba, itt azonban néhány nappal halálusa után kiszenvedtek. Előbb a gyermek halt meg. Ugyanazon a napon amputálták apjának kezét, de már ez sem segített és másnap az apa is behalt sérüléseibe.

A nahalali bombamerénylet nagy izgalmat váltott ki az egész jisivban. A jeruzsálemi rendőrség speciális utasításokat adott a nahalali nyomozás beindítására. Dr. Chaim Arlosoroff a Jewish Agency palesztinai exekutívájának vezetője nyomban felkereste Palesztina főköormányzóját akitől sürgős intézkedéseket kért. A főköormányzó ki jelentette hogy személyileg érzi magát

érdekelve ebben az ügyben és mindent elkövet hogy a nahalali bombamerényletre teljes világosságot derítsenek.

Az első temetés December 26-ikán temették el Nahalalban a kilenc éves Jakobi gyermeket. Apja még élt akkor. A temetés megrázó manifesztáció volt a gyilkos terror ellen. Egész nap szünetelt minden munka Nahalalban. A kolónia egész lakossága a kis gyermek-koporsót kísérte. A temetésen dr. Chaim Arlosoroff, az exekutív vezetője nagy beszédet tartott, szigorú és radikális intézkedéseket követelve, amelyek egyszer és mindenkorra végetvetnek az ilyen terror-aktusoknak.

December 27-én futótüzként terjedt el egész Palesztinában a hír, hogy Joséf Jakoby is meghalt a haifai kórházban. Még aznap temették el Nahalalban. A Jewish Agency, a Vaad Leumi és a többi központi zsidó testületek képviselői mind Nahalalba siettek a teme-

CORSO-MOZGÓ

B. u. e. k. nagyérdemű közönségének

Az 1933 év legszebb filmje

Arkadia hercege

Főszerepekben: Willy Forst és Lyane Haid

tésre. A szomszédos kolóniák lakosságának tömegei is Nahalalba vonultak. A nyitott sárnál dr. Chaim Arlosoroff, a Jewish Agency exekutívájának vezetője, Ben Gurion, a Histadrut Havodim (Általános Zsidó Munkásszervezet), Ben Zwi, a Vaad Leumi elnöke, Joséf Sprinzak és a többi munkásszervek bucsuztatták a halottat. A szónokok egyöntetűen hangsúlyozták, hogy a hatóságok szükséges védelme hiányában a zsidók követelni fogják a zsidó önvédelem megteremtését és jóváhagyását a kormánytól, ugyanez pedig a palesztinai zsidó bevándorlást fokozni fogják hogy az ország zsidóságát számban és erőben megszokozzák. A nyitott sár fölött egymás után kiáltották világgá a szónokok: „Egy megölt zsidó család helyébe ezer zsidó család fog jönni a galutból Palesztinába.”

Nachum Sokolow, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke Tel-Avivban tartott nagy beszédet, amelyben hathatós intézkedéseket követelt a kormánytól. Az egész palesztinai héber sajtó vezércikkében foglalkozik a nahalali merénylettel és élesen támadja az északi disztrikt rendőrséget és rámutat arra hogy a bombát Palesztinában készítették, ami nyilvánvalóan az arab politikai terrorszervezetek kezére mutat

A francia nagybancok érvelése mérilege sem lesz kedvezőtlenebb a tavalyinál

Párizs, december 31. A francia nagybancok évi mérlege előreláthatólag nem lesz kedvezőtlenebb, mint az elmúlt évben volt. A tőzsdén az utóbbi hónapokban bekövetkezett árfolyamemelkedések folytán a nagy pénzintézetek tárcái állományának értéke lényegesen megnövekedett. A legtöbb nagy intézet a múlt évnek megfelelő osztalékot fog fizetni, talán csak a Credit Lyonnais szállítja le a dividendát 100-ról 80 frankra.

Hoover elé terjesztették a Fülöp-szigetek függetlenségét biztosító törvényt

London, december 31. Washingtoni jelentés szerint az amerikai kormány aláírásra előterjesztette Hoover elnökhöz a Fülöp-szigetek függetlenségét kihatásba helyező törvényt, amelyet egy szenátus, mint a képviselőház elfogadtak és törvényerőre emeltek. A Fülöp-szigetek tíz év alatt fokozatosan fogják elérni a teljes önállóságot.

— Elvesztett szemüveg. Szombaton délelőtt elvesztettem tokban levő fekete keretes szemüvegemet. A megtalálót kérem, adja át az Uj Kelet kiadóhivatalában megfelelő jutalom ellenében. (sz. i.)

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10, sa. Telefon 874.

ORION-RADIO
SZÓRAKOZTATJA
INFORMÁLJA
ORION-RADIO
TANÍTTJA

ORION 7037

Taxa p...
plátte i...
No. 2247

Csak k...

A litván papképviselet...
Mit mo...
Nem ke...
sék meg...
gyermek...
Ez azt...
Ilyesm...
O péld...
bad pály...
ágaiból...
A nácl...
Ok ner...
taikban...
Temetői...
hogy pih...
S most...
meg a li...
szemita...
A zsidó...
halni, de...
Ezentu...
gazdaság...
zusz, ha...
letésben...
Vajjon...
antszem...

Konku...

Azt je...
hivatalos...
pénzham...
Hát va...
tett voln...
kiszveze...
hamisit...
szen ko...
amelyek...
nem az a...
Meg li...
csinálni...
olyan m...
forgalom...
hctett el...
sére.
Mert e...
cukorgyá...
akad egy...
pótolja a...
És ekk...
bet, min...
több cuk...
díazt egy...
Ez az e...
galjon ol...
Tessék...
ciával.
Csinálj...
Annyit...
jenek m...
leteket.

Ázsiái...

Még n...
csupán e...
nek jelen...
létrehoz...
Kína és...
Oroszo...
hónapok...
ség, hogy...
vette a d...
vával. K...
számláló...
ság alak...
vétségbe...
Kína é...
ázsiai u...
korántse...
rodalmá...
A két...
messze...
egyforma...
perilizm...
nösen K...
nül éhes...
Tégyi...
hát Kín...
egy hata...
nak bézi...
Sokkal...
nek fel...
pen a m...
Japán...
e pillan...
amelytől